

Uzasadnienie

W świetle art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne, rozkład godzin pracy oraz harmonogram dyżurów aptek ogólnodostępnych na danym terenie ustala rada powiatu, po zasięgnięciu opinii wójtów i burmistrzów z terenu powiatu oraz samorządu aptekarskiego. Art. 94 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy stanowi, że rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych powinien być dostosowany do potrzeb ludności oraz zapewniać dostępność świadczeń również w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy.

Ustawa z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1938), obowiązująca od dnia 1 listopada 2023 r., wprowadza zmiany w art. 94 ustawy Prawo farmaceutyczne. Na mocy art. 23 pkt 4 cytowanej ustawy, przepisy zmieniające art. 94 ustawy Prawo farmaceutyczne, w tym w zakresie wskazania apteki ogólnodostępnej, która zostanie wyznaczona do pełnienia dyżurów w porze nocnej lub dyżurów w dni wolne od pracy, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r. Oznacza to, że do dnia 31 grudnia 2023 r. rady powiatów podejmują uchwały w sprawie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na dotychczasowych zasadach. Zgodnie z art. 19 ustawy ust. 1 ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw, „Uchwały w sprawie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na danym terenie przyjęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 94 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2 zachowują moc do dnia wejścia w życie uchwał, o których mowa w art. 94 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą”. Tym samym uchwały przyjęte przez rady powiatu na podstawie art. 94 ust. 2 Prawa farmaceutycznego w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2023 r., regulujące rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych na danym terenie, również te podjęte po 31 października 2023 r., będą czasowo obowiązywać jeszcze w 2024 r., tj. do czasu podjęcia przez zarządy powiatów uchwał w sprawie wyznaczenia aptek do pełnienia dyżurów w dzień wolny od pracy lub dyżurów w porze nocnej.

Projekt niniejszej uchwały zabezpiecza dyżury apteczne na rok 2024 oraz stanowi wykonanie dyspozycji wskazanej w przepisach art. 94 ust. 1 i 2 ustawy Prawo farmaceutyczne w aktualnym brzmieniu.

Na terenie powiatu lipskiego funkcjonuje 8 aptek ogólnodostępnych, w tym: 4 apteki w Lipsku, 1 apteka w Ciepiewie, 1 apteka w Rzeczniewie, 1 apteka w Siennie oraz 1 apteka w Solcu nad Wisłą. Biorąc pod uwagę liczbę aptek i ich lokalizację (najdłuższe odległości między aptekami wynoszą: 28,6 km (31 min) Rzecznówek - Solec nad Wisłą, 26,4 km (23 min) Siennica - Ciepiewa, 25,3 km (26 min) Solec nad Wisłą - Siennica, 24,7 km (24 min) Rzecznówek - Ciepiewa – źródło: <https://www.google.com/maps/>), powierzchnię powiatu (powierzchnia geodezyjna: 74 061 ha, 740 km² – źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica>), a także infrastrukturę drogową i transportową, w projekcie niniejszej uchwały uwzględniono wszystkie wymienione apteki. Telefonicznie poinformowano wyżej wskazane podmioty o konieczności podjęcia uchwały w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy oraz dyżurów aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu lipskiego, która na mocy przepisów art. 19 ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw obowiązywać będzie do czasu podjęcia przez Zarząd Powiatu

w Lipsku uchwały w sprawie wyznaczenia apteki do pełnienia dyżurów w dzień wolny od pracy lub dyżurów w porze nocnej. Zweryfikowano godziny pracy poszczególnych aptek oraz poinformowano o harmonogramie i algorytmie jego ustalania.

W judykaturze sądów administracyjnych ugruntowane zostało stanowisko, iż przy ustalaniu rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych w porze nocnej i dni wolne od pracy nie sposób uwzględniać potrzeb ludności, gdyż nie można przewidzieć prawdopodobieństwa pojawienia się zdarzeń zagrażających zdrowiu lub życiu człowieka. Nie znajduje do nich zastosowanie kryterium istnienia lub nieistnienia potrzeb ludności, gdyż w tych sytuacjach jest to kryterium obiektywnie niemierzalne. W tym wypadku chodzi o ustalenie takiego rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych, który będzie stwarzał możliwość jak najlepszego i najszybszego skorzystania z niezbędnej pomocy wówczas, gdy nie obowiązuje powszedni czas pracy aptek, a zaistnieje nadzwyczajna, trudna do przewidzenia potrzeba podania leku. Natomiast to, czy i w jakim zakresie możliwość ta będzie wykorzystywana nie może mieć tutaj istotnego znaczenia. Dostępność aptek w święta i w porze nocnej zakłada konieczność ich funkcjonowania przez całą noc z uwagi na sytuacje nadzwyczajne i konieczność pilnej potrzeby podania (zaaplikowania) leku (Wyrok NSA (N) z dnia 30-03-2021 r. II GSK 91/20, wyrok WSA Rzeszów z dnia 27-05-2019 r. II SA/Rz 247/19, wyrok WSA Bydgoszcz z dnia 22-05-2019 r. II SA/Bd 321/19, wyrok WSA Kraków z dnia 22-05-2018 r. III SA/Kr 168/18). Powołując się na orzecznictwo sądów administracyjnych, argumentem zwalniającym z obowiązku pełnienia ustalonego przez Radę Powiatu dyżuru nie może być również organizacja i szczególne warunki pracy apteki (wyrok NSA (N) z dnia 09-07-2020 r. II GSK 252/19).

Na terenie powiatu działa podmiot leczniczy, w którym jest świadczona nocna i świąteczna opieka zdrowotna oraz ratownictwo medyczne. Nie zwalnia to jednak Rady Powiatu w Lipsku z zapewnienia dostępności do usług farmaceutycznych na terenie powiatu. „Nie można zgodzić się ze stwierdzeniem, że obecność szpitala stanowi wystarczającą w tym rejonie gwarancję niezbędnej pomocy farmaceutycznej dla ludności. Podkreślenia wymaga, że z art. 94 ust. 1 Prawa farmaceutycznego nie wynika, aby ustalenie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych przez radę powiatu miało uwzględniać godziny funkcjonowania placówek medycznych na terenie tego powiatu. Czym innym jest bowiem dostępność do całodobowej opieki medycznej, a czym innym konieczność zapewnienia przez Radę całodobowej dostępności do aptek na terenie powiatu” (wyrok WSA Warszawa z dnia 30-06-2020 r. VIII SA/Wa 209/20).

Realizując art. 94 ust. 2 ustawy Prawo farmaceutyczne w aktualnym brzmieniu, projekt uchwały został przesłany do Burmistrza Miasta i Gminy Lipsko, Burmistrza Miasta i Gminy Solec nad Wisłą, Wójta Gminy Chotcza, Wójta Gminy Ciepiałów, Wójta Gminy Rzecznów, Wójta Gminy Sienno oraz Okręgowej Izby Aptekarskiej w Warszawie celem jego zaopiniowania. Burmistrzowie oraz Wójtowie Gmin z terenu powiatu lipskiego pozytywnie zaopiniowali projekt niniejszej uchwały. Okręgowa Izba Aptekarska w Warszawie negatywnie zaopiniowała projekt uchwały z uwagi na fakt zmiany od dnia 1 stycznia 2024 r. zasad ustalania rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu wynikających ze zmiany treści art. 94 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne, wprowadzonej ustawą z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1938).

Wobec powyższego, podjęcie uchwały w przedmiotowej sprawie uważa się za uzasadnione.